

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 September.

De russische gezant, prins *Gortschakoff*, vertrekt tusschen den 20sten en 24sten September naar Stuttgart, ter zake van bijzondere belangen, maar wordt tegen den eersten October alhier terug verwacht.

— Het oproepen van den Hospodar van Wallachije door de turksche Regering, om deze zijne waardigheid op nieuw te aanvaarden, wordt aan den invloed der franche Regering toegeschreven. Men beschouwt echter den maatregel als van eenen tijdelijken aard, en men verzekert, dat het toekomstig bestuur der vorstendommen door de belanghebbende mogendheden na het tot stand brengen van den vrede zal worden geregeld. Het denkbeeld om deze landschappen door turksche bassa's, van de Porte afhankelijk, te doen regeren, vindt geheel geen bijval.

— Men verzekert, dat Moldavie geene gemengde bezetting van oostenrijksche en turksche troepen zal erlangen; weshalve, indien van de turksche zijde een vijandelijke inval in Bessarabie mogt zijn beraamd, deze krijgsweging uit de Dobrutscha zou moeten worden ondernomen.

Met geene geringe belangstelling worden thans berigten uit de Levant te gemoet gezien. De jongste tijdingen uit Odessa, langs den gewonen weg ontvangen, zijn van den 9^{den}, als wanneer verscheidene vijandelijke schepen in het gezigt der haven lagen, en men op een aanval bedacht was. De bezetting was, even als die van Okzakow, Kherson en Perecop, door troepen uit het binnenland en zelfs van het leger van den Donau versterkt. Men dacht, dat niet alleen Odessa, maar al de russische zeeplaatsen aan de Zwarte-zee zouden worden bedreigd, om de strijdkrachten der Russen te verdeelen.

De troepen van het expeditionaire leger worden ten minste op 60,000, ten hoogste op 80,000 man geschat. De juiste sterkte der russische krijgsmagt in de Krim is nog onbekend; maar men verzekert, dat vorst *Mentschikoff* gedurende verscheidene maanden niets heeft verzuimd wat strekken kon om Sebastopol zoowel als de derwaarts leidende wegen te versterken, of ook daar, waar dit konde geschieden, onbruikbaar te maken of te ondermijnen. De genoemde bevelhebber heeft bij eene dagorde zijne soldaten herinnerd aan de overwinningen, welke in de verloopene halve eeuw door de russische krijgsmagt zijn behaald, en hun te kennen gegeven, dat, indien de vijand mogt doordringen en zegevieren, het laatste buskruid moest dienen, om met hem in de lucht te springen. Intusschen heeft, zoo gemeld wordt, de val van Bomarsund een zeer ongunstigen indruk op de gemoedsgesteldheid der russische troepen gemaakt.

VAN DEN RIJN, 18 September.

Uit het noorden wordt gemeld, dat de Alands-eilanden door de scheepsmagt der geallieerden zijn verlaten.

— In Weenen heeft men voorloopig berigt, dat de geallieerden den aanval op Odessa hebben hervat, en die stad ten tweeden male bombarderen en beschieten. Met verlangen ziet men, bij gebrek van de opgave der dagteekening, eenig nader en meer zeker berigt deswegens te gemoet.

PARIS, 18 September.

De laatste alhier langs den gewonen weg ontvangene berigten uit Konstantinopel, de dagteekening voerende van 7 September, behelzen eenige niet onbelangrijke bijzonderheden, aangaande de spanning, waartoe het herstel van Vorst *Stirbey* in de betrekking van Hospodar van Wallachije, aanleiding heeft gegeven. Uit dezelve blijkt, dat een aantal verzoekschriften uit Wallachije bij de Porte waren ingekomen, waarin werd te kennen gegeven, dat, ingeval de Porte haar besluit, tot handhaving van Vorst *Stirbey* als Hospodar, niet introk, het nagenoeg zeker was, dat in Wallachije ernstige oproerige bewegingen zouden voorvallen, die de grootste rampen en verwikkelingen konden na zich slepen. In Konstantinopel werd verzekerd, dat de Seraskier *Omer-bassa* onder de hand pogingen aanwendde om het aantal verzoekschriften in dien zin zooveel mogelijk te doen toemen. De Porte had de zaak aan het oordeel der gezanten van de vier groote mogendheden onderworpen, doch zou waarschijnlijk van die zijde geen licht ontvangen, vermits de oostenrijksche gezant *von Bruck*, die, namens zijne Regering, op het herstel van de gewezen Hospodars der vorstendommen had aangedrongen, had verklaard, dat men op de ingekomen verzoekschriften geene acht behoorde te slaan, nademaal het van genoegzame bekendheid was, welke middelen waren aangewend om die uitlokken, en welke de staatkundige gezindheid was van het meerendeel der personen, die hunne namen onder deze verzoekschriften hadden geplaatst. De oostenrijksche gezant zou, tot staving van dit zijn beweren, zelfs zijn overgegaan tot het overleggen van schriftelijke bewijzen, die niets minder dan gunstig waren voor de aanleggers der beweging tegen Vorst *Stirbey*. — De engelsche gezant, lord *Redcliffe*, zou het van zijne zijde niet hebben laten ontbreken aan zijdelingsche pogingen, ten einde de Porte te bewegen tot het vervangen van Vorst *Stirbey*. De turksche bewindlieden hadden inmiddels bepaaldelijk te kennen gegeven, dat zij ten aanzien van Oostenrijk al te zeer waren gebonden, dan dat zij, zonder die mogendheid te hebben geraadpleegd, konden overgaan tot eene zoo gewichtige staatkundige wijziging, als door Engeland werd verlangd.

Van de zijde der aanhangers van Vorst *Stirbey* werd verzekerd, dat de bevolking van Wallachije ook door engelsche agenten zeer werd opgezet tegen den genoemden Hospodar. In Konstantinopel scheen de zaak nogal aanleiding tot bekommring te geven, en vreesde men, dat *Omer-bassa* zich vroeg of laat openlijk tegen Vorst *Stirbey* zou verklaren.

— In den *Moniteur* leest men heden een breedvoerig verslag, betreffende het binnenrukken der oostenrijksche krijgsmagt in Wallachije en de vriendschappelijke en welwillende wijze, waarop die manschap van de zijde der wallachijsche bevolking zou zijn ontvangen. Men is overtuigd, dat, wat het laatste betreft, de officiële opgaven geenszins in allen deele met de waarheid overeenkomstig zijn; ten minste van eene andere zijde wordt bepaaldelijk gemeld, dat de ontvangst der Oostenrijkers buitengemeen koel is geweest, en in elk geval zeer verschillende van die, welke eenige dagen te voren aan de turksche krijgsmagt onder *Omer-bassa* was te beurt gevallen; welke krijgsmagt onder luid gejuich en terwijl van alle zijden bloemruikers aan de manschappen werden toegeworpen, de stad Bucharest was binnengetrokken.

Men wil hier weten, dat de tegenwoordigheid van *Omer-bassa* bij het oostenrijksche leger een zonderlingen indruk maakt. Zoals men weet, is *Omer* een geboren Croaat en alzoo een oostenrijksch onderdaan, en is hij, omdat hij zich over zijne Regering meende te moeten beklagen, in turksche dienst overgegaan. Het zeggen is, dat de indedaad buitengemeene bevordering van dien krijgsmag de eerezucht van vele zijner voormalige wapenbroeders niet weinig heeft gaande gemaakt, en men houdt het voor niet onmogelijk, dat bij de eerste ernstige spanning tusschen Oostenrijk en Turkije, op het voorbeeld van *Omer-bassa*, een meer of minder belangrijk aantal misnoegde oostenrijksche krijgslieden zich aan de zijde van Turkije zullen scharen.

— Met den telegraaf is alhier uit Marseille de aankomst gemeld van de gewone stoom-pakket uit Konstantinopel, met de brieven en dagbladen, loopende tot den 10^{den} dezer. Voorloopig verneemt men, dat de expeditie naar de Krim eene kleine vertraging heeft ondergaan; — dat de franche en turksche eskaders, die den 4^{den} de reede van Varna hadden verlaten, den 8sten bij het Slangen-eiland nog wachtende waren naar het engelsche eskader, 't welk eerst den 7^{den} was onder zeil gegaan en, naar men dacht, den 9^{den} op het vereenigingspunt zou kunnen aankomen. De drie vloeten zouden alzoo niet gezamenlijk op den vroeger bepaalden tijd van het Slangen-eiland zijn vertrokken, en met de ontschepping der troepen zou uit dien hoofde in geen geval voor 12 September een begin kunnen zijn gemaakt. — Het kan, naar men hier gelooft, alzoo nog wel eenige dagen duren, alvorens men iets zekers aangaande de eerste operatie bij de Krim verneemt.

Verder wordt in die berigten bevestigd, dat de Porte werkelijk een besluit heeft uitgevaardigd, waarbij eene speciale commissie wordt ingesteld, belast met het toezigt op de rigtige toepassing door het geheele land van den zoogenaamden Tanzimat, of het staatkundige en godsdienstige Charter van Turkije. Die commissie zal bestaan uit belijders van al de godsdienstige gezindheden, welke in Turkije gevonden worden, en alzoo uit Muzelmannen, Grieken en Armeniers, Katholieken, ja zelfs zal daarin een Israëliet zitting nemen. Men houdt het voor waarschijnlijk, dat de oud-turksche partij zeer misnoegd zal zijn over de organisatie dezer commissie, in welke zij uit den aard der zaak de minderheid zal hebben.

Bij hetzelfde besluit heeft de Porte zich zeer nadrukkelijk beklagd over de in Turkije plaats hebbende omkoopning van hooge ambtenaren, en degenen, welke zich daaraan schuldig maken, ten ernstigste gewaarschuwd. — Deze maatregel en die aangaande den Tanzimat worden beschouwd als afdoende blijken van den vooruitgang der beschaving in het Oosten.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een belangrijk betoog over de vervanging van den baron *von Meyendorff* als russisch gezant te Petersburg door vorst *Gortschakoff*. Volgens dat blad, is de russische Czaar in het jaar 1853 door den baron *von Meyendorff* niet naar waarheid ingelicht geworden omtrent de gezindheid der oostenrijksche bewindlieden ten aanzien van Rusland, en moet de vervanging van dien staatsman worden aangemerkt als een blijk, dat hij eenigermate in ongenade is vervallen. In Junij 1853 heeft de oostenrijksche Keizer een eigenhandigen brief gezonden aan den Czaar, in welken hij te kennen gaf, dat Rusland volmagt had om in Konstantinopel zoodanig te handelen, als het zou vermeenen te behooren. Die brief heeft in Petersburg veel genoegen gegeven, 't welk echter naderhand niet weinig is getemperd, nadat men had vernomen, dat de oostenrijksche minister *von Buol* had verklaard, dat Oostenrijk niet alleen geenszins voornemens was om Rusland in Turkije te ondersteunen, maar dat'er zelfs omstandigheden konden voorkomen, waardoor Oostenrijk kon worden genoodzaakt om den toestand van onzijdigheid te laten varen. Volgens het *Journal des Débats*, heeft de heer *von Meyendorff* kunnen weten, en ook werkelijk geweten, dat het oostenrijksche Kabinet geenszins ten gunste van Rusland was gestemd, en heeft prins *Metternich*, die steeds betrekkingen heeft onderhouden met den minister *r. Buol*, reeds in het begin van 1853, na door den baron *r. Meyendorff* te zijn onderrigt van de inzigten van Rusland, verklaard, dat de Czaar voorzigtig moest zijn, want dat, ingeval hij zijne ontwerpen ten uitvoer wilde brengen, de staat-

kundige toestand van Europa eene niet vooraf te berekenen verandering zou ondergaan. Prins *Metternich* had bepaaldelijk daarbij gevoegd, dat hij den Keizer zou waarschuwen, en hem aansporen om den Czaar niet te volgen op een weg, op welken hij ten laatste geheel alleen tegenover Europa zou staan. Dit laatste heeft de baron *von Meyendorff* verzwegen, en daarentegen de Regering te Petersburg doen gelooven, dat de brief van den oostenrijkschen Keizer de uitdrukking was der gevoelens van het Kabinet te Weenen.

Voorts leest men in de *Débats*, dat de zending van graaf *Orloff* ten doel heeft gehad om den Keizer van Oostenrijk aantesporen tot het vervangen van den minister *r. Buol*; welk doel, zooals de uitkomst heeft geleerd, niet is bereikt. — Volgens de *Débats*, heeft de Czaar reeds sedert een geruimen tijd te kennen gegeven, dat hij niets hoegenaamd was ingenomen met de staatkundige beginselen van den heer *von Buol*, die vroeger de betrekking van oostenrijksch gezant te Petersburg heeft bekleed. Onder anderen leest men in de *Débats*, dat reeds bij het overhandigen der geloofsbrieven door den heer *r. Buol*, zich een merkwaardig verschil van staatkundige denkwijze tusschen den Czaar en dien gezant had geopenbaard. De heer *r. Buol* had bij die gelegenheid het woord tot den Keizer gerigt en bij herhaling gewaagd van „zijne Regering”. De Czaar was den gezant in de rede gevallen, en had hem, niet zonder eene zekere scherpheid, vermaand om die uitdrukking achterwege te laten, maar te spreken van „zijn meester, den Keizer”, nademaal hij (de Czaar) volstrekt niet wist, wat de heer *r. Buol* met „zijne Regering” bedoelde.

PARIS, 19 September.

De gewone brievenmaal uit Spanje is heden niet aangekomen.

— De berigten van de Rhône melden, dat de warmte gedurende de eerste helft van de loopende maand een zeer gunstigen invloed heeft gehad op den toestand der wijngaarden, en dat de wijnogst nog beter zal uitvallen dan men heeft durven hopen.

LONDEN, 18 September ('s avonds).

De thans hier ontvangene uitvoerige berigten uit Hongkong, loopende tot 22 Julij, bevestigen de telegrafische opgave, dat Canton door de chinesche opstandelingen bedreigd werd. Deze laatsten zijn in de provincie, waartoe de genoemde stad behoort, naar alle zijden doorgedrongen, en hebben de stad Fat-shan, op 20 (eng.) mijlen afstand van Canton, en aan dezelfde rivier als deze laatste gelegen, vermeersterd, gedeeltelijk geplunderd, en er van de bemiddelde inwoners belastingen afgeperst. Uit Canton is eene aanzienlijke krijgsmagt tegen de opstandelingen afgezonden, maar vruchteloos; de laatstgenoemden maakten aanhoudend vorderingen. Ook hadden eenige Engelschen, alsmede eenige Americanen, de insurgenten bezocht; maar beide deze gezelschappen waren met hoon en smaad ontvangen, en hadden zich gelukkig gerekend dat zij levend teruggekomen waren. Een oogeblik voor het afzenden der laatste tijdingen uit Hongkong, was daar eene stoomboot uit Canton aangekomen, met berigt, dat den 20sten, in de nabijheid der stad, een gevecht tusschen de opstandelingen en de keizerlijke troepen had plaats gehad, waarbij deze laatste een gevoelig verlies hadden geleden en in overhaasting naar Canton teruggeweken waren. Men verwachtte nu, dat de insurgenten zouden beproeven, de stad met geweld, of door list, te bemagtigen. Eene sterke scheepsmagt lag voor de britsche en americaansche factorijen, om deze te beschermen.

In het noorden van China schijnen de opstandelingen in den laatsten tijd minder vorderingen gemaakt te hebben, dan verwacht werd. Ten minste de britsche stoomschepen *Rattler* en *Styx*, welke de Yang-tee zijn opgevaren tot Nanking en laatstelijk van daar te Hongkong waren teruggekomen, hebben de tijding medegebragt, dat men te Nanking nog niets vernomen had van de sterke krijgsmagt, die van daar tegen Pekin was opgerukt. Intusschen bleek het meer en meer, dat het keizerlijk Bevel in een zeer moeilijken toestand verkeerde, en vooral met geldgebrek te kampen had.

— De gisteren met de *Asia* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 6 September gewagen van een bloedig gevecht, hetwelk in de laatste dagen te Philadelphia had plaats gehad tusschen de politie-magt en de in de stad vereenigde Duitschers. Als de aanleiding daartoe wordt opgegeven, dat de politie een Duitscher, welke bij gelegenheid van een feest der Turner-vereeniging de rust verstoorde, in verzekerde bewaring had genomen. De landslieden van den gearresteerde hadden getracht dezen met geweld in vrijheid te stellen, en de politie-agenten hadden daarop zich met hunne revolvers (pistolen met verscheidene loopen) tegen de aanvallers te weer gesteld. Een aantal personen waren bij die gelegenheid zwaar verwond.

Ook te Newark hebben bloedige onlusten plaats gehad; bij gelegenheid der vergadering van een liefdadig protestantsch genootschap. Naar men meldt, is op de leden van dit genootschap, terwijl zij, ten getale van omstreeks 3000, een optogt hielden, uit eene naburige r. kath. kerk gevuld. De daardoor verbitterde deelnemers aan den optogt zijn toen die kerk binnengedrongen, en hebben haar geplunderd. Ook bij dit voorval zijn ettelijke personen gekwetst.

De n. americaansche zee-officier *Hollins*, onder wien

bevel Greytown is platgeschoten, is door zijne Regering ontzet van het commando over de *Cyane*, maar met de betuiging, dat hij steeds het vertrouwen van het gouvernement genoot.

De opgaven, onttrent den uitslag van den graanoogst in de Ver-Staten zijn niet gunstig, ten gevolge van de langdurige droogte. Men vleide zich echter, dat de uitslag beter zou wezen, dan aanvankelijk gezegd werd.

In het zuiden der Ver-Staten heerschen de cholera en de gele koorts nog in groote mate; vooral Nieuw-Orleans en Savannah worden daardoor geteisterd. In de laatstgenoemde stad is de uitgaaf van een dagblad gestaakt, bij gebrek aan werklieden.

Volgens de laatste berichten uit Mexico, duurden de woelingen in het noorden van dat land voort, en hadden de troepen der Regering bij Matamoras eene nederlaag geleden.

Uit Havana, 31 Aug., had men te Nieuw-York berigt, dat de spaansche krijgsmagt in de laatste dagen weder met 600 man uit het moederland was versterkt. De aankomst van den nieuwen gouverneur-generaal *de la Concha*, in wien men veel vertrouwen stelde, werd er met verlangen te gemoet gezien.

De met de *Tamar* te Southampton aangebrachte west-indische tijdingen, loopende tot 2 Sept. van St. Thomas, melden, dat de cholera op Barbados sterk verminderde; op Grenada daarentegen heerschte de ziekte in hevige mate, en waren tot 4 Aug. ruim 3000 menschen aan haar bezweken. Ook op St. Lucia rigtte zij verwoestingen aan.

Naar luid van een der dagbladen van Jamaica, zou een n-americaansch oorlogsfregat, vergezeld van twee andere vaartuigen, onlangs voor de haven van St. Domingo verschenen zijn, en had de bevelvoerende officier geëischt, dat de haven van Sumana, met het omliggende grondgebied, aan de Ver-Staten zou worden afgestaan. Het bestuur van de Dominicaansche-Republiek had daarop den bijstand der engelsche en fransche consuls ingeroepen.

Gisteren is met de *Asia* weder voor 217,000 p. st. aan specie uit N. America, en met de *Tamar* voor 100,000 p. st. uit West-Indie hier te lande aangebragt.

Heden werd de tarwe hier 2 à 3 sch. hooger vercocht; de handel was echter gering.

BRUSSEL, 19 September.

Heden wordt het einde van de ministeriële crisis op de navolgende wijze in het officiële dagblad bekend gemaakt: „De Koning heeft zondag jl. voorgezeten in den Raad der ministers. Ten gevolge van het in die Vergadering behandelde, hebben de ministers besloten om hun verzoek, ten einde te worden ontslagen, intrekken.

„De Kaners zijn tegen half October bijeengeroepen.” Verder wordt in den *Moniteur* bepaaldelijk gemeld, dat de Koning naar Lombardije is vertrokken. De dagbladen, welke gisteren verzekerden, dat de reis van Z. M. met de buitenlandsche staatkundige aangelegenheden in verband stond, spreken dit heden ten stelligste tegen, onder bijvoeging, dat de gezondheids-toestand des Konings eenige afleiding heeft gevorderd, en de reis uit dien hoofde is ondernomen.

's GRAVENHAGE, 20 September.

Z. M. de Koning is heden ochtend naar Dordrecht vertrokken om aldaar bij de opening van de Tentoonstelling van de Maatschappij van Landbouw tegenwoordig te zijn. Z. M. wordt in den namiddag van daar alhier terug-gewacht.

— Z. M. de Koning heeft den heer *m. J. H. W. Swelengrebel*, officier van justitie te Rotterdam, benoemd tot ridder van de orde van den Ned. Leeuw.

Z. M. heeft de heeren *O. J. F. Borgmans* en *W. J. Hidde Bok* erkend als consulaire agenten van Rusland, respectievelijk voor de havens en kusten van Zeeland, en voor Texel, Vlieland en Terschelling.

— In de bijeenkomst van de Eerste-Kamer is heden kennis gegeven, dat zijn benoemd tot voorzitters der Afdelingen, de heeren *v. Sasse v. Yssel*, *v. Aylva v. Pallandt*, *Borski* en *Blankenheim*; — tot onder-voorzitters, de heeren *v. Nispen*, *v. d. Leek*, *de Clercq*, *v. Andringa de Kempnaer* en *d'Ablaing v. Giessenburg*, en tot leden der commissie voor het ontwerpen van het adres van antwoord de heeren *Martens*, *v. Goltstein*, *de Kempnaer* en *v. d. Oudemulen*.

De laatstgenoemde commissie heeft reeds een ontwerp ingeleverd, 't welk naar de Afdelingen is verzonden.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden zijn verslagen uitgebragt, nopens het onderzoek der geloofs-brieven der laatstelijk verkozen leden dezer Vergadering. Bij deze verslagen is van al. d. d. de toekating voorgesteld, en dien overeenkomstig besloten.

Daarop is men overgegaan tot het opmaken eener nominatie van drie leden, voor het voorzitterschap, gedurende de thans geopende zitting.

Daarbij is gebleken, dat de heer *Boreel van Hoogelanden* al dadelijk heeft erlangd 37 stemmen van de 61 aanwezige leden; — de heeren *Dullert G. van Bosse* 4. *v. Zuylen*, *Gevers* en de *Man*, elk 3; *Strens* 2 en *Jespers*, *v. Hoëvell* en *v. Goltstein* elk eene; — weshalve de heer *Boreel* als eerste candidaat op de bedoelde nominatie is geplaatst.

Bij de keuze van den tweeden candidaat heeft de heer *Gevers* bij de eerste stemming 18 stemmen erlangd, de heer *Strens* 10, de heer *Maackay* 5; de heer *Luyben* 4, en zijn de verdere stemmen op andere leden verdeeld geweest. Bij de tweede stemming heeft de heer *Gevers* 25; de heer *Strens* 22 stemmen bekomen. Bij de derde stemming zijn 32 stemmen op den heer *Gevers* en 22 stemmen op den heer *Strens* uitgebragt, en is de heer *Gevers* alzoo als tweede candidaat op de nominatie gesteld.

Bij de keuze van den derden candidaat heeft de heer *Luyben*, bij de eerste stemming, 23 en bij de tweede, 33 stemmen erlangd; en is hij alzoo als derde candidaat op de nominatie geproclameerd.

Daarop is besloten om de alzoo opgemaakte nominatie door eene commissie van acht leden Z. M. den Koning te doen aanbieden, ten einde daaruit een voorzitter van de Tweede-Kamer gedurende de tegenwoordige zitting te verkiezen.

HAARLEM, 20 September.

De berichten uit Weenen melden, dat het bombardement van de stad *Odessa*, waarvan in telegrafische tijdingen melding is gemaakt, op den 8sten September zoude hebben plaats gehad. In latere berichten uit *Odessa* wordt van eene dergelijke gebeurtenis niets gemeld. Men moet alzoo aannemen, dat de tijding van dit bombardement ongegrond is geweest.

In Weenen werd verzekerd, dat een deel van de expe-

ditionaire vloot en krijgsmagt bestemd zoude zijn om naar Anapa te stevenen, en zich van die plaats meester te maken.

Bij de Dames-Vereeniging *Eensgezindheid*, te Kampen, is van H. K. H. Prinses *Hendrik der Nederlanden* ontvangen een fraai bewerkt haardkleed, tot prijs in de aanstaande loterij.

— De centrale commissie voor de Koninkl. Ned. Tentoonstelling van Landbouw te Arnhem herinnert, dat de inzending van voorwerpen tot en met den 28sten September kan plaats hebben, en dat de getuigschriften te verkrijgen zijn bij de leden der hoofd-commissie en bij de centrale commissie te Arnhem.

— De Synode der Nederl. Herv. Kerk heeft, in hare zitting van den 7den dezer, nadat zij eenige artikelen van overgang had vastgesteld, het algemeen reglement op de Kerkeraden met negen tegen zes stemmen finaal gearresteerd en zal het, volgens art. 62 van het Algem. Reglement, eprlang ter stemming toezenden aan de Provinciale Kerkbesturen.

Met het delibereren over het reglement op de vacaturen, dat zij na het uitgebragt rapport ter hand nam, heeft de Synode van den 7den tot den 11den dezer maand, zoowel des avonds als des morgens, met onvermoeiden ijver zich onledig gehouden, en, nadat zij het met tien tegen vier stemmen finaal arresteerde, besloten, het insgelijks aan de stemming der Provinciale Kerkbesturen te onderwerpen.

Gelijc besluit nam de hooge Kerkvergadering ten aanzien der artikelen, te voegen bij het reglement voor de Algemeene Synodale Weduwenbeurs, en van de bepaling ter zake van den termijn, vastgesteld voor het indienen van verzoeken om cassatie, na goedkeuring der ter tafel gebragte redactie.

Ontvangende eene missive van den heer minister van Eeredienst, met overlegging van eene aan Z. Exc. door den heer minister van Binnenl. Zaken gerigte missive, met eene circulaire aan HH. Gedep. Staten, inhoudende den welmeenenden aandrang, om bij het ten uitvoer leggen van de Wet op het Arbustuur de zelfstandigheid der kerkelijke instellingen van weldadigheid in het oog te houden en de goede verstandhouding tusschen de burgerlijke Besturen en de kerkelijke Diakenien, zonder eenige bemoeijng in hare administratie, indien zij gesubsidieerd zijn, tot heil der armen te bevorderen, — heeft de Synode besloten, eene aanschrijving aan de Kerkeraden en Collegien van Diakenen uit te vaardigen, om hen te wijzen op de goede bedoelingen der Hooge Regering, opdat zij van hunnen kant daaraan mede-werken, en de armenzorg zooveel en zoo spoedig mogelijk worde, wat zij uit den aard der zaak wezen moet, eene vrije, onbekrompene en christelijke liefdadigheid der Kerk, wier hoogste roem is de beoefening der ware godadienst voor God en den Vader.

Het rapport ter zake het Concept-reglement op het beheer der kerkelijke goederen ter hand nemende, besloot de Synode, met dankbetuiging aan de commissie voor den arbeid, daaraan besteed, het te laten rusten en voor alsnog er geen besluit op te nemen. (Kerk. Cour.)

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 September 1854. 4 1/2 ure.

	van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld . . . 2 1/2 pct.	60 1/2	60 3/4	60 3/4
Amortissable 3	72	72	72
Handelmaatschappij 3 1/2	89 1/2	89 1/2	89 1/2
Oost-Indische Leening 4	90	90	90
Aand. Holl. Spoorweg 4 1/2	—	—	—
Leen 4 1/2 pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten 3	—	—	—
Inschr. in Assignatiën 4 1/2	—	—	—
Certific. van 6	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, f. 500 f	—	—	—
Obligatiën 4 pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën 1	18 1/2	—	—
Binnenl. 3	37 1/2	—	—
Amortissable 4	32 1/2	33	—
Bew. Coupon 5 1/2	—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. 5 pct.	—	—	—
Metalliek 5	68 3/4	69 1/2	—
N. 5	78	78 1/2	—
2 1/2	34 1/2	35	—
BELGIE, 2 1/2	—	—	—
Rotschild, 2 1/2	49	49	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5 5	—	—	—
£ 200 5 5	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 3	36 1/2	36 1/2	—
diared 3 3	—	—	—
Binnenlandsche à l conto 5 5	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans 4 1/2	—	—	—
ENEZ., Oblig. 6 pct. thans 4	23 3/4	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100 2 1/4 2 1/4	167 1/2	167 1/2	—
MEXICO, Oblig. 1851 3	23 3/4	23 3/4	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.	—	—	—
Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105 1/2. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 80 1/2. Rusland oert., adm. Hamburg 5 pc. 87 1/2; dito te Londen 4 1/2 pc. 86 3/4. Oostenrijk Metall. L. B. 5 pc. 78 à 1/2. Brazilië geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 97 1/2. Grenada obl. uitgeg. 6 1/2. Louisiana 5 pc. 100. Metalliek 1854 77 1/2 à 78 1/2. Nieuwe 4 pc. Weener Loten f 240. — Beleening 3. Prolongatie 2 1/2. Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit Tot Nut des Obligatië-Handels. J. STROEVE Bz.	—	—	—

De binnenl. fondsen zijn heden nagenoeg op de hoogte van gisteren gebleven. De prijs der belgische was onveranderd. De spaansche en portugeesche waren aangeboden; de russische gezocht; de oostenrijksche prijshoudend.

WEENEN, 19 September. De 5 pc. met. 85; zilver 19 1/2. LONDEN, 20 September. De 3 pc. gecons. resc. 95 1/2 à 96. Mexico 24 3/4 à 25. Spanje 1 pc. 19 1/2 à 20. Rusland 4 1/2 pc. 89. PARIJS, 20 September. De 3 pc. renten 75 fr.; 4 1/2 pc. 98 fr. 15.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 September. Terwee ruim prijshoudend met goeden handel in de roode soorten; 128 @ o. b. Poolis. f 452; 128 @ n. dito f 440; 134 @ Rost. f 440; 130 @ Wismar. f 425; 127 @ Nord. f 405; 127 @ Pomm. f 402; 127 @ Gron. f 395; 126 @ Marks. f 393. — Rogge in een doen; 119, 120 @ n. Arch. f 253, f 256; 116 @ j. dito f 250. — Garst met veel handel iets hooger; 117 @ Deens. f 198; 117 @ Cheval. f 200, f 205; 101 @ n. n. Vries. w. f 170; 100 @ j. dito f 160; n. Zeewa. w. f 170. — Koolzaad: n. Holst. f 396; op 9 vat, Sept., Oct. eu Nov. f 432.

AMSTERDAM, 20 September. Raapolie willig; ord. cond. f 42; vliegend f 40 1/2 à f 41; p° Oct. Nov. en Dec. f 40 1/2 à f 40 3/4; p° Mei 1855 f 40. Lijnolie ord. cond. f 38 3/4; vliegend f 37 1/2 à f 37 3/4. Hennepolie ord. cond. f 42 1/2.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 September. Den 19den dezer in Texel binnengekomen: *Zeldenrust*, Koning, Sunderland. Gisteren nog: *Cornelia*, van Os, Newcastle; *de Weldaad*, Folders, Hamburg. Niets uitgezeld. Wind n. w. - w.

Den 17den dezer in Helvoet binnengekomen: *Elisa & Susan*, Wath en *Shincliffe*, Copperwaite, beide van Newcastle; *Ariel*, Grout, Sunderland. Gisteren nog: *Banca*, ten Ham, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Bebedere*, Edmonds en *Thomas Rising*, Bullard, beide van Newcastle; en uitgezeld: de stoomb. *Adm. Ver-muel*, Havre.

Den 2den Julij van Manila uitgezeld: *Jacob Roggeveen*, Vos van Marken, Londen; *Vice Adm. Gobius*, Zwart, Cowes; *Jan van Galen*, de Boer, Falmouth; 3 dito *Nijverheid*, Kerkstra en *Johanna Maria*, Lupeke Jr., beide naar Londen.

Den 17den Junij te Macassar binnengekomen: *Hendrik Wester*, Reynders, Batavia, zou 4 Julij naar China vertrekken.

Den 23den Julij te Batavia binnengekomen: *Jacoba & Christina*, Berk, Amsterdam; 24 dito *Elisabeth & Antoinette*, Besier, Melbourne; *Prins Hendrik*, Smit, Lannceston; en uitgezeld: 14 dito *Stad Schiedam*, Wulp, Rotterdam; 18 dito *Adrianus Wilhelmus*, Bok, Calcutta.

Den 13den dezer van Triest uitgezeld: *Gebroeders Coerkamp*, Coerkamp, Hamburg.

Den 5den dezer te Malta binnengekomen: *Stad Shuis*, Ets, Alexandria naar Falmouth.

Den 18den dezer te Liverpool binnengekomen: *Flevo*, van der Mey, Bombay; alles wel aan boord.

AMSTERDAM, 19 September. Het schip *Amerika*, kapt. D. Schuymer, van Akyab naar het Kanaal; is, volgens brief van Calcutta van 4 Aug., aldaar lek binnengekomen.

MAURITIUS, 26 Julij. Het schip *Admiraal Jan Evertsen*, kapt. Kuyper, van Padang naar Amsterdam, alhier met schade binnengekomen, doch 19 Julij weder vertrokken, heeft ter bestrijding der reparatiekosten eene bodemarij van 29000 piasters tegen 12 pc. moeten nemen.

Gepraaid: tusschen kaap Matapan en Sicilië, *Valerius Lodewijk*, kapt. Harkema, van Gloubocka naar Hull.

MINISTERIE VAN JUSTITIE. PROVINCE NOORD-HOLLAND. AANBESTEDING.

Op Woensdag den 4den October 1854, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs afwezen, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingénieur van den Waterstaat, aan het Locaal van het Gouvernement te Haarlem, worden aanbesteed:

- 1°. Het inrigten van een gedeelte van het Huis van Arrest te Alkmaar, tot een afzonderlijk Huis van Verbodering en Opvoedingsgesticht voor Jongens, benevens het verrigten van eenige daardoor noodige werkzaamheden in het overige gedeelte van het Huis van Arrest.
- 2°. Het doen van eenige Vernieuwingen en Herstellingen aan het Correctie-Huis te Hoorn.

De Aanbesteding van het werk te Alkmaar, sub 1° omschreven, zal geschieden bij enkele inschrijving volgens art. 11 van het Bestek; terwijl die van het werk te Hoorn, sub 2° vermeld, zal plaats hebben bij inschrijving en opbod.

De Bestekken, waarop de Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen, benevens aan het Gouvernement van Noord-Holland te Haarlem, in de volgende Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in het Wapen van Medemblik, op den Dam, in het Noord-Hollandsche en in het Poolsche Koffijhuis, beide in de Kalverstraat, in het Koffijhuis het Voetje, op het Rokin, in de Nieuwe Stads-Herberg, aan het IJ, in het Hartinger Veerhuis, op de Texelsche Kade en in de Bel, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in de Kroon, in het Noord-Hollandsche Koffijhuis, beide aan de Grootte Markt, in de Logementen de Oude Romolen en Roskam, in de Nieuwestad, de Glazenagen, in de Spaarwouderstraat, en bij A. Houtman, aan de Grootte Houtpoort; te Alkmaar, in den Boven-Leeuw, de Toekomst en in het Wapen van Haarlem, aan den Helder, in het Heeren-Logement te Naarden; bij IJnen en in het Logement den Burg; te Hoorn, in den Doelen en in het Ongemaakte Schip; te Edam, in het Heeren-Logement; te Purmerende, in den Vergulden Roskam; te Mounickendam, in den Doelen; te Zaandam, in den Otter; te Muiden, in het Hof van Holland; te Weesp, in den Roskam; te Naarden, bij Jurissen; te Buiksloot, in het Rooden Hert, en te Beverwijk, in het Logement van J. Bronkhorst.

De aanvijzingen in loco zullen geschieden te Alkmaar, acht dagen vóór de Besteding, en te Hoorn op Zaterdag den 30sten September aanstaande; terwijl informatie te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingénieur van den Waterstaat E. DE KRUYFF, te Haarlem, en bij de Ingenieurs P. J. H. HAYWARD te Alkmaar en G. VAN DIESEN, te Purmerende.

* * Met veel dankbetuiging aan hen, die er zich zoo liefderyk voor bevestigd, — en aan allen die er zoo mild toe bijgedragen hebben, — berichten de ondergeteekenden, dat het CONCERT, ten voordeele der armen dezer gemeente, door den Heer J. EDUARD STUMPF alhier in het Badhuis gegeven, den 3den Sept. 11., heeft opgebracht, na aftrek der kosten, de aanzienlijke som van f 485.

Zandvoort, J. VAN DER MIJDE, Burgem.
18 September 1854. C. SWALUS, Predr.
C. SMITS, Bad-Arta.
J. J. L'AMI, R. C. Pastoor.

* * Getrouwd: UTRECHT, J. H. DE KOKELAER BOUWENS, 14 September 1854. Wedr. van C. Strik van Wijk, en Eenige kennisgeving. P. C. H. LINNEMANN.

* * Getrouwd: O. BARON VAN WASSENAER CATWIJCK en VOORBURG, J. A. H. HOFFMAN, bij 's Gravenhage, den 15den September 1854.

* * Getrouwd: WINSCHOTEN, J. DIEPHUIS SCHUTTER, 16 September 1854. van Groningen, met C. E. ECKHART.

* * Getrouwd: P. BEKKER, Wedr. van A. J. C. Lambers, en T. A. J. ABRAHAMS. Op den Huize LANGENBERG, te Ruurlo, 18 September 1854.

* * Getrouwd: DORDRECHT, D. DE IONGH Wz. 20 September 1854. en A. M. SCHUYTEN.

* * Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe S. J. DE RAVALLET, geboren DE KRUYFF. KEDONG, KIBO, Eiland Java, 3 Julij 1854. Eenige kennisgeving.

* * Heden verlost van een' welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenootte S. GRUPE. ALBLASSERDAM, P. VAN DER TAK, 14 September 1854. Rijks-Ontvanger. NB. In de vorige Advertentie stond abusief Rotterdam.

* * Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, L. LAMARK, geliefde Echtgenoot van STRATFORD ESSEX, J. VAN PUTTEN. 15 Sept. 1854.

**** Voorspoedig bevallen van éenen ZOON C. JACO-METTI, geliefde Echtgenoot van**
W. J. VAN HAREN NOMAN.
BATAVIA, 18 Julij 1854.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Betrekkingen in het vaderland.

**** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER G. ATEN, geliefde Echtgenoot van**
C. H A R T O G.
Genees-, Heel- en Verloskundige.
BOVENCARSPÉL, 14 September 1854.
Algemeene kennisgeving.

**** Bevallen van eenen ZOON C. C. J. A. TER HORST — SCHAEPMAN.**
STEENWIJK, 16 September 1854.

**** ARNHEM, 16 September 1854.** Door's Heeren genade verlost voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, J. M. W. VAN HOUTE geb. TIELEMAN.

**** Heden verlost zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON A. J. DE KONING, innig geliefde Echtgenoot van**
P. SCHELLING.
OUDERKERK A/D YSSEL, 18 September 1854.
Eenige kennisgeving.

**** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER J. C. J. C. ROLDANUS, geliefde Echtgenoot van**
DELLEN, F. P. J. SIBMACHER ZIJNEN.
18 September 1854.
Eenige kennisgeving.

**** ALKMAAR, den 18^{den} September 1854.** Heden beviel van een' ZOON, Vrouwe M. J. H. C. NUHOUT VAN DER VEEN — BISKANTER.
Eenige kennisgeving.

**** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON G. J. KLAPMEIJER, geliefde Echtgenote van**
AMSTERDAM, W. R E B E L.
18 September 1854.

**** Voorspoedig, doch ontijdig bevallen van eene DOCHTER en een' ZOON, (de laatste is spoedig overleden), mijne geliefde Echtgenoot GERARDINE ANNE CATHARINE VAN RENESSE.**
GORINCHEM, Dr. A. DE BOER VERVOORN.
19 September 1854.
Eenige kennisgeving.

**** Op den 7^{den} September 1854, overleed op het onverwachtst te ZALT-BOMMEL, in den ouderdom van 58 jaren, onze hartelijk geliefde Echtgenoot en Moeder, Vrouwe D. M. P. DE GROOTE, geboren Baronnesse VAN HELLENBERG, vroeger Weduwe van wijlen den Wel-Ed.-Gest. Heer F. T. Mollinger.**
F. A. W. DE GROOTE, Lt. Kolonel, en Kinderen.
Wegens buitenlandsche betrekkingen is deze advertentie niet vroeger geplaatst kunnen worden.

**** Op heden werden wij in diepe droefheid gedompeld, door het overlijden van ons jongste Kind, ANTONIA, aan eene hersen-ontsteking, een gevolg van de kinkhoest, in den ouderdom van 7 jaren en 5 maanden.**
G. ENGELS,
14 September 1854.
H. ENGELS,
W. S. ENGELS,
DROGHOORN.

**** KRIMPEN AAN DE LÉK, 16 September 1854.** Heden ontsiep mijne dierbare Gade ENELIA FRANCINA OUDSHOORN, na een lijden van vele weken, in den ouderdom van ruim 59 jaren. Zij was 42 jaren de lust en vreugde mijns levens, en wordt door mij, mijne Betrekkingen en Vrienden diep betreurd.
C. DE GROOT STIFFRIJ, Predt.

**** Heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het afsterven van mijnen dierbaren Echtgenoot ANTONIE VAN MUISWINKEL. Na een langdurig en geduldig lijden, werd hij mij en mijnen vier Kinderen, voor welke hij een zorgend en liefderijk Vader was, in den ouderdom van 58 jaren ontnomen en tot beter leven opgeroepen.**
OOSTERBEEK, J. VELDKAMP,
16 September 1854. Wed. A. van Muiswinkel.
Eenige kennisgeving.
De *Affaire* zal op denzelfden voet worden voortgezet.

**** Heden overleed in den ouderdom van 58 jaren, onze hartelijk geliefde Vader- en Behuwd-Vader CORNELIS PETRUS DE ROEPER, Oud-Notaris en Secretaris alhier.**
Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.
NAARDEN, J. P. DE ROEPER,
16 September 1854. S. DE ROEPER, ABELEVEN.
A. L. DE ROEPER.

**** Mijn geliefde Echtgenoot, AUGUST ADOLF VAN GENDT, Luitenant ter Zee van de Eerste Klasse, overleed heden na een langdurig lijden in den ouderdom van ruim 36 jaren, mij een Dochtertje van 5 jaren nalatende.**
Z W O L L E,
17 September 1854. Weduwe A. A. van Gendt.
Eenige kennisgeving.

**** Heden overleed ons hartelijk geliefd Zoontje JACOB, bijna 5 maanden oud.**
C. M. VAN DER WEYDE Cz.,
A. VAN DER WEYDE — MAKKE.
SEROOSKERKE (Schouwen), den 17^{den} Sept. 1854.

**** Heden overleed in den gezegenden ouderdom van bijna 85 jaren, de Heer GERRIT VERBOON, Broeder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, gedurende drieëntwintig jaren Hoofdonderwijzer van de Stads Tusschen- en Armenscholen alhier.**
SCHIEDAM, Ut aller naam,
den 17^{den} Sept. 1854. J. VAN WAGTENDONK, Pz.

**** Heden ontving ik het treurig bericht van het overlijden mijner innig geliefde Dochter MAGTHILDA, Echtgenoot van den Zendeling-Leeraar J. R. P. F. GONGGRIJP, te Depok op het Eiland Java. Den 7^{den} Julij j. l. stierf zij na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 32 jaren, twee nog zeer jonge Kinderen achterlatende.**
ROTTERDAM, Wed. H. v. D. SANDEN,
18 September 1854. geb. DONKER.

**** Heden overleed onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, JOHANNA WILHELMINA CAMBIER, in den leeftijd van bijna 27 jaren.**
Ut aller naam,
VIANEN, J. J. C A M B I E R.
18 September 1854. Eenige kennisgeving.

**** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne eenige en hartelijk geliefde Dochter, ANNA ELIZABETH SCHOLTEN, in den ouderdom van even twee en vijftig jaren.**
A. C. VINKE,
Wed. W. H. Scholten.
HAARLEM, 18 September 1854.
Volgens begeerte der overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw over haar gedragen worden.

**** Mijn oudste en geliefde Zoon, RUTGERUS JOHANNES MARINUS, ontsiep heden in 23jarigen leeftijd.**
P. D W A R S.
UTRECHT, 19 September 1854.

**** Heden overleed, na een lijden van eenige maanden, mijn geliefde Echtgenoot, JAN DEN HOUTER, in den gezegenden ouderdom van bijna 78 jaren, na eene gelukkige Echtvereniging van bijna 53 jaren, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Kleinkinderen, waarvoor hij, zoolang het hem zijne vermogens toelieten, een Vader en Zorg was.**
Wed. J. DEN HOUTER, geb. A. DE JONG.
LEYDEN, 19 September 1854.

**** Voor de vele blijken van deelneming, ontvangen bij de bevalling mijner geliefde Echtgenoot, betuig ik mijnen hartelijken dank**
A. VON DER MÖHLEN.
HAARLEM, 20 September 1854.

**** Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den Heer I. J. G. SPILKER, laatst gewoond hebbende en overleden te Paramaribo, den 29sten Julij 1854, worden verzocht daarvan franco opgave te doen, aan den Heer HAJENIUS, te 's Heerenberg.**

**** Een Meester in de Danskunst van Amsterdam, die sedert eene reeks van jaren binnen Haarlem Onderwijs geeft, heeft door het volleeren van sommige zijner Discipelen, eenige vrije uren, welke hij zoo door PRIVAAT- als ASSEMBLÉE-LESSEN wenscht bezet te zien. Hij beveelt zich daartoe bij Ouders of Voogden met bescheidenheid aan, en heeft tevens de eer te berigten, dat er voor Kinderen, uit den beschaafden stand, in een zeer geschikt lokaal, eene goede gelegenheid tot bijwoning van den DANS-CURSUS bestaat.**
Reflecterenden adresseren zich te adresseren, met franco Brieven, onder Letters D. R., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

**** IEMAND tusschen de 35 en 40 jaren oud, van de P. G., zag zich gaarne tegen November a. s. geplaatst in een fatsoenlijk Burger-Huishouden, om hetzelfde geheel of gedeeltelijk waartenemen. Liefst zag zij zich geplaatst bij een Heer of Dame, doch zou bij de waarneming der Huishouding zich ook wel met de zorg van 1 of 2 Kinderen willen belasten. Er zal meer gelet worden op eene fatsoenlijke behandeling dan op groot loon. Reflecterenden adresseren zich met franco Brieven, onder Letters K. M., bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREDERODE, Grootte Markt te Haarlem.**

**** Een ongehuwd BOEKBINDER, van de Prot. Godsdienst en goed Getuigschrift voorzien, zijn vak grondig verstaande, kan terstond werk bekomen. Die tevens eenige ervaring in het Liniëren en Cartonneren heeft, zal de voorkeur hebben.**
Brieven franco, met opgave hoe lang en bij wien men werkzaam is geweest, aan den Boekhandelaar G. F. CALLENBACH, te Nijkerk.

**** Men vraagt te Rotterdam tegen November e. k., een KOETZIER, tevens om eenig Huiswerk te verrichten, H. G., van middelbare jaren, en van wien men de beste getuigen omtrent bekwaamheid en zedelijk gedrag kan bekomen. Adres, franco, onder Letter B., bij den Boekhandelaar H. V. VAN GOGH, te Rotterdam.**

**** De ondergeteekende, benoemd tot Institutrice te Geertuidenberg, in de plaats van Mejufvrouw Van Braambeek, heeft de eer hare INRIGTING van Opvoeding en Onderwijs beleeftelijk aan Ouders en Voogden aan te bevelen. De Lessen zullen 1 October aanvangen. Prospectussen zijn op franco aanvragen verkrijgbaar aan het Instituut en bij de Boekhandelaars Is. AN. NYHOFF en ZOON, te Arnhem.**
J. C. DE JONGH.

Burgemeester en Wethouders van GEERTUIDENBERG, vermeenen de bovenvermelde Inrigting van Mejufvrouw J. C. DE JONGH, met het volste vertrouwen te mogen aanbevelen.
L. P. KOENEN, Burgemeester.
A. SOETEMAN, Secretaris.

**** Wordt gevraagd: Eene JUFVROU, uit den fatsoenlijken stand, tot gezelschap en oppassing van eene eenige aanzienlijke zwakke Dame, tegen een buitengewoon hoog Salaris, onderling overeen te komen. Adres onder Lett. A. C., alleen met franco en onderteekende Brieven, bij den Heer J. EYKEL, Boek- en Papierhandelaar, Oude Gracht te Utrecht.**

**** Eene fatsoenlijke JUFVROU, van de P. G., 22 jaren oud, geëxamineerd in het Fransch, Hollandsch, de Vaderlandsche Geschiedenis en Aardrijkskunde, tevens de beginselen van het Engelsch en Duitsch kunnende onderwijzen, wenschte zoo spoedig mogelijk zich geplaatst te zien als Gouvernante of Secondante. Franco Brieven, onder Letter Q, bij den Boekhandelaar G. BROUWER, te Deventer.**

**** Men vraagt eene BURGER-JUFVROU, van de P. G., tusschen de 30 en 40 jaren oud, om in een talrijk Gezin de Vrouw des huizes te assisteren, waartoe voornamelijk behoort, dat zij zich geheel belast met de Wasch en de zorg voor de Kinderen. Hierop inclinerende vervoerge men zich liefst in persoon of met franco Brieven, onder de Letter M., bij J. DE GROOT, Boekdrukker en Courantier te Delft.**

**** HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG MAATSCHAPPIJ.**
De ondergeteekende brengt ter kennis van het publiek dat met den 1sten October e. k., de 2de Trein van Rotterdam naar Amsterdam, vertrekkende ten 9 ure 45 min., en de 3de Trein, van Amsterdam naar Rotterdam, vertrekkende ten 1 ure, 30 minuten, voorloopig zullen ophouden te loopen.
Amsterdam, 20 September 1854.
Op last van den Raad van Administratie,
De Controleur,
P. C. BEELINKAMP.

**** BEKENDMAKING.**
De Burgemeester en Wethouders der Gemeente NIJMEGEN, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat zij zich ter bekoming van Standplaatsen op de KERMIS, welke invalt den 2^{den} October 1854, zullen behooren aan te melden bij den Heer Commissaris van Policie alhier, met gefrankeerde Brieven, uiterlijk den 25sten September aanstaande.
Nijmegen, den 16^{den} Augustus 1854.
De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. P. BYLEVELD.
De Secretaris,
R. O. B. VERHEIJEN.

**** Burgemeester en Wethouders van PURMERENDE, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de NAJAARSMARKT, dit jaar een aanvang zal nemen op Maandag den 16^{den} October aanstaande.**
Alle Hazardspelen, Rijfelaars, Horoscooptrekkers en dergelijken zullen van deze Jaarmarkt worden geweerd. De aanvragen om plaatsen voor Schouwburgen, Spellen of Kramen zullen voor den 13^{den} October aanstaande, bij den Marktmeester moeten geschieden.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
P. M. NOLTHENIUS.
De Secretaris,
J. GEDIKING.

**** L E T W E L!**
Er wordt ten spoedigste te HUUR gevraagd: Eene TAPPERS-AFFAIRE, welke een goed burger bestaan oplevert. Adres met franco Brieven, onder Letters W. X., bij den Boekhandelaar J. GERRITSEN, te Haarlem.

**** UIT DE HAND TE KOOP:**
Vier Stukken WEIDE- of HOOILAND, gelegen in de Waarderpolder, te zamen groot 4 Bunders, 86 Roeden. Reflecterenden adresseren zich met franco Brieven, onder Lett. N., bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREDERODE, Grootte Markt te Haarlem.

**** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 25sten September 1854, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in de Witte Zwaan, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Fredrikstadsche, Bijhavensche, Rigasche, Narva en Hamburger Balken, Dantziger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnstokken en andere HOUTWALLEN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.**

**** Op Dingsdag 26 September 1854, 's morgens 10 ure, publieke veiling aan de Haven te Huizen, van een geheel nieuwe BASCULE voor 500 @ met Gewicht. TONMOLENS, HEIBLOK-PLANKEN, Eiken BALKEN, KRUIWAGENS; voorts een BAZEN- en ONDERBAZEN-KEET en LOODS; LINNEN, KEUKEN-GEEREEDSCHAP, MOBILAIR, ENZ. Alles daags te voren te zien.**

**** VERKOOPING te Lisse, in het Logement de Witte Zwaan, op Dingsdag den 3^{den} October 1854, des voormiddags ten 10 ure, van ongeveer 30 WERKPAARDEN, KOEIJEN, RIJTUIGEN, enz. (op dag); als naar gewoonte kan worden ingestoken.**

**** VERKOOP van circa 11 Bunders vierjarig en ruim 9 Bunders eenjarig op Stam staand RIJSWAARDEN-HOUT, in de Lobithsche en Bijlandsche Rijswaarden, bijzonder geschikt voor Hoepel-, Mandemakers- en Kriehout, waarvan nadere aanwijzing geschiedt door den daarbij wonenden Opzigter J. H. STOLL.**
Deze Verkoop zal plaats hebben ten huize van D. Stokman, aan de Tolkamer te Lobith, op Dingsdag den 3^{den} October 1854, des middags precies om 12 uur.

VERKOOPING.
De Notaris VAN DER GOES te Beek, zal op Woensdag den 27sten September 1854, des avonds ten 7 ure, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe van Dam te Nijmegen, finaal Verkoopen:
Het BUITENTJE nabij de Tol te Ubbergen, aan den Straatweg van Nijmegen naar Cleef. Ingezet met de hoogen op f 9150.
In vorige Advertentie breder omschreven.

VERKOOPING van ONROERENDE GOEDEREN.
Op Woensdag den 27sten September 1854, des middags ten 12 ure, zal in het Logement, genaamd de Eendragt, te Abcoude, ten overstaan van den Notaris S. VAN KEMPEN, publiek worden verkocht:
1°. Eene kapitale BOEREN-HOFSTEDEN, genaamd: MEERZIGT, met de daarbij behoorende Landerijen, groot 31 Bunders, 79 Roeden, 40 Ellen, gelegen in den Oost-Bijlmer-Polder, onder Weespercarspel; — verhuurd tot 1 Januarij 1856.
2°. Eene kapitale BOEREN-HOFSTEDEN, genaamd BIJLMERZIGT, met de daarbij behoorende Landerijen, groot 16 Bunders, 64 Roeden, 20 Ellen; — met den vrijdom van Tol aan de Tolhekken in Duivendrecht en te Abcoude, — gelegen als voren; — en mede verhuurd tot den eersten Januarij 1856.
3°. Een Perceel WEI- en HOOILAND, groot 8 Bunders, 50 Ellen, gelegen in het Gein, nabij Abcoude, in den Oostzijdschen-Polder; — zijnde in eigen gebruik, en te aanvaarden met Kerstijd 1854.
4°. Een Perceel WEI- en HOOILAND, groot 12 Bun-

ders, 89 Roeden, 39 Ellen, gelegen aan den Straatweg nabij Abcoude, in den Oostzijdschen-Polder; — verhuurd tot 1 Januarij 1856.

Breder bij Biljetten omschreven, en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris S. van Kempen, te Abcoude.

** Op Donderdag den 28sten September 1854, des voormiddags ten 11 ure zal men te Vreeswijk, aan het Veerhuis bij P. van Dijk, publiek verkoopen:

9 Bunders, 90 Roeden, 78 Ellen WEI- en BOUW-LANDEN, in de Gemeente Vianen, op de Polders Autena en Zouden-Bolgarij, in Percelen.

1 Bunder, 33 Roeden, 10 Ellen WEILAND, in Lexmond, op Oost Lakerveld. En

2 Bunders, 19 Roeden WEILAND, in Hey- en Boekop.

Breder bij Biljetten, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik en Mr. C. GERLINGS, te Haarlem, als bij den Rentmeester den Heer J. J. CAMBIER, te Vianen.

JACOBUS VERNÉE, Notaris te Delft, zal op

Donderdag den 28sten September en 5 October 1854, des middags ten 12 ure, in het Logement en Uitspanning, den Bolk, aan de Buitenwatersloot aldaar, openlijk veilen en verkoopen:

Eene partij BOUWLAND, (bevoens Wei- en Hooiland) in den Voordijkshoornschen Polder, Gemeente Hof van Delft, Kadaster Sectie C, N°. 471 en 472, groot 2 Bunders, 49 Roeden. Kunnende dadelijk worden aanvaard.

** HEERENHUIS TE AMERSFOORT.

Men is voornemens om op Zaterdag den 14den October 1854, des avonds ten 7 ure, in het Logement de Vergulden Zwaan, te Amersfoort, te Verkoopen: Eene kapitale, hechte, goed onderhouden aanzienlijke HEERENHUIZINGE, genaamd HET ST. AGATHA KLOOSTER, staande aan het Zand aldaar, voorzien van eene groote Zaal benevens elf andere hooge meestal zeer ruime zoo Beneden- als Boven-Kamers, Keuken, drie groote Zolders en Kelders, en hebbende van achteren eenen zeer grooten, met hoog geboomten, en allerlei Vruchtboomen beplante Tuin, in welke eene Houten Tent, en strekkende tot aan het Stads Plantsoen, te zamen groot, volgens 't Kadaster Sectie E, N°. 867, 867bis en 868, 48 Roeden. Te aanvaarden 1 Januarij 1855. Zijnde nadere informatiën te bekomen op franco aanvragen, bij den Notaris Mr. J. DE LOUTER, te Amersfoort.

** In de maand December aanstaande zal, ten overstaan van den Notaris Mr. J. DE BAS Jz., te 's Gravenhage, op nader te bepalen dag en in zoodanige Percelen, als nader zal worden aangekondigd, in het openbaar worden verkocht: Het LANDGOED GROOT HAESBROEK, gelegen onder Wassenaar, met de daarbij behoorende Heerenhuizing en verdere Getimmerten, Bouwmans- en Arbeiderswoningen, alsmede Wei-, Hooi- en Teellanden, Bosch- en Duingronden, te zamen groot 265 Bunders, 92 Roeden, 62 Ellen; zijnde van heden af te bezigtigen des Dingsdags en Vrijdags van elke week van des voormiddags te 9 tot des namiddags te 3 uren, op vertoon van een Toegang-Billet, verkrijgbaar ten Kantore van den genoemden Notaris DE BAS of van den Notaris T. J. VAN BERGEN, te Wassenaar, en op aanwijzing van den Tuinbaas, wonende achter het Heerenhuis.

** Bij den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven en bij alle soliede Boekhandelaren verkrijgbaar:

DE NEDERLANDSCHE STAATSWETTEN,

1 Deel, duidelijk gedrukt in gemakkelijk formaat, in netten omslag f 2,60.

Inhoud: De Grondwet, de Kieswet, de Provinc. Wet, de Vreemdelingenwet, Wet wie Nederlanders zijn, Wet Regt van Enquête, de Gemeentewet, Wet Burgerlijke Pensioenen, Wet Bevordering en Pensioenen enz. bij de Zee- en Landmagt, Wet Onteigening, de Jagtwet, de Zegelwetten, Wet Kerkgenootschappen, Wet op den Waarborg.

** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

BELEENING- EN PROLONGATIE-CONTRACTEN, Beschouwd onder den verschillende invloed van WETGEVING EN HANDELSGEBRUIK.

Proeven eener Handleiding, voor REGTSGELEERDEN en KOOPLIEDEN.

DOOR

Mr. A. J. ZUBLI, Advocaat te Amsterdam.

gr. 8°. Prijs f 1,25.

Vroeger verschenen bij dezelfde uitgevers:

I. FORMULIERBOEK VOOR NOTARISSEN. Bevat: voorschriften van Notariële Akten, met danwijzing van de betrekkelijke bepalingen der Burgerlijke Wetgeving en die op de Registratie, door W. DE GELDER, Inspecteur der Registratie en Domeinen. Een Deel gr. 8°. Prijs f 4,50.

II. DE NEDERLANDSCHE WET ONTRENT BOEDELSCHEIDINGEN, met aantekeningen omtrent de voornaamste regterlijke uitspraken over dit onderwerp, benevens formulieren van Notariële Akte van Scheiding, door W. HOOGVLIET. Een Deel gr. 8°. Prijs f 1,90.

** Bij GEBR. VERHOEVEN, Boekh. te 's Bosch, zijn ter perse:

I. Proeve van Taalverwantschap, bij eene vergelijking der Persoonlijke Voornaamwoorden, in de Semitische en Indisch-Europesche Tiden, ten deele ontleend uit belangrijke Geschiedenis door W. —, te Oirschot.

II. STERFTE-TAFELS tot bepaling van alle Levens-Verzekeringen enz., opgemaakt uit een vergelijk van sterfte over geheel Europa in de Hoofdsteden, kleinere Steden, Dorpen, enz., gedurende vier eeuwen, door denzelfden.

** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft heden verzonden:

EENE UITERST VOLLEDIGE, ZEER NAAUWKEURIGE EN GOEDKOOPE UITGAAF VAN DE STAATSWETTEN VAN NEDERLAND.

In 32° formaat. (Miniatur-Uitgaaf). Gebonden in Linnen a f 4,50.

INHOUD: 1°. De Grondwet van 1848. 2°. De Kieswet. 3°. De Provinciale Wet. 4°. De Wet, houdende verdeling der Provincie in Kiesdistricten ter benoeming van Leden der Provinciale Staten. 5°. De Gemeentewet. 6°. De Wet tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van Plaatselijke Verordeningen. 7°. De Vreemdelingenwet. 8°. De Wet ter uitvoering van Art. 7 der Grondwet (Nederlandschap en Naturalisatie). 9°. De Wet ter uitvoering van Art. 8 der Wet van 28 Juli 1850 (Stbl. N°. 44) (regt voor Brieven van Naturalisatie). 10°. De Wet tot regeling van het Regt van Enquête. 11°. De Wet op de Onteigening. 12°. De Wet tot regeling der Jagt en Visscherij. 13°. De Wet op de electro-magnetische Telegraaf. 14°. De Wet tot regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig Bestuur van den Staat. 15°. De Wet betreffende de Burgerlijke Pensioenen. 16°—22°. De Wetten betreffende de Bevorderingen, het Ontslag en de Pensioenen bij de Zee- en Landmagt. 23°. De Wet tot regeling van het Pensioen der Militaire Leden van het Hoog Militair Gerechtshof. 24°. De Wet betreffende het verleen van Pensioenen aan mindere Geëmployeerde enz. bij inrigtingen van 's Rijks Zee- en Landmagt. 25°. De Wet op de Kerkgenootschappen. 26°. De Wet omtrent het Bouwen enz. nabij Vestingwerken. 27°. De Armenwet.

Tot zelfonderrigt en voor Landverhuizers is bijzonder dienstig:

De Engelsche en Amerikaansche Tolk,

of beknopt en toch voor de behoefte volledig en zeer gemakkelijk ONDERRIGT IN DE ENGELSCH-ENZ. Bevat: 1° Spraakkunst. 2° Gemeenzame Spreekwijzen. 3° Woordenboek, enz. VIII en 314 bladz. Postformaat f 1,—. Uitgegeven bij JOH. VAN DER HEY EN ZON, Water N°. 160, te Amsterdam en verder alom te bekomen.

** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, hebben verzonden:

Prospectus en Lijst van Inteekening op een Werk, GETITELD:

DE LEER DES EVANGELIES,

in hare eenheid en haren samenhang voor beschaafde en nadenkende Christenen ontwikkeld door

S. HOEKSTRA Bz.,

Predikant te Rotterdam.

De Uitgevers verwijzen, wat de voorwaarden van Inteekening betreft, naar het uitgebreide Prospectus, dat in elken Boekwinkel voorhanden is. HH. Inteekenaars gelieven hunne namen op te geven voor 15 October e. k. Eene Naamlijst van Inteekenaars zal aan het Werk worden toegevoegd, terwijl na de uitgaaf de prijs bepaald wordt verhoogd. Overigens zij de Inteekening op dit echt degelijke Werk aan ieder belangstellende zeer aanbevolen.

Mode geven zij uit:
GODSDIENSTIGE LECTUUR
VOOR DOOPSGEZINDEN,
verzameld door D. S. GORTER,

Predikant bij de Doopsgezinden te Balk.

Eerste Jaargang, in een Deel compleet, 400 Pag's a f 2,50. Geen Doopsgezinde, die belang stelt in zijn Kerkgenootschap, mag dit Werk ontbreken.

LEVENSVRAGEN

OVER DEN WEG DES HEILS IN CHRISTUS,

door S. HOEKSTRA Bz., Predikant te Rotterdam.

f 3,—

Elk beminnaar van degelijk Godsdienstige Lectuur, zal dit Boek na de lezing zeker niet voor goed ter zijde leggen.

PANTHEON.

TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NUTTIGE KENNIS.

ONDER REDACTIE VAN:

Dr. J. W. Gunning, Dr. L. Mulder & Mr. O. van Rees.

13°, 14° en 15° Aflevering,

Inhoudende: Over de verschillende levensbestemming van den Man en de Vrouw, eene voorlezing door R. — De belangrijkheid der Maatschappelijke Huishoudkunde, door M^r. 's Gravesande Guicherit. — Over de wijze van Bieronderzoek en over de vervalschingen van Bier, door P. Brouwer Rz. — Turf, eene goedkoope grondstof voor een nieuwen tak van Fabrieknijverheid in Nederland ter bevoeding van Parafine, door D^r. L. Mulder. — De Staathuishoudkundige inzichten van G. K. van Hogendorp. — Vóór en tegen den Konijnteeft. — De Berkenboom en de Bewoners van het Noorden, door D^r. L. Mulder. — Telegraphische Lijn tusschen Europa en Amerika, door Dr. L. M. — Rijst, door D^r. L. Mulder. — Bijzonderheden uit de Chinese Straf-Wetgeving, door M^r. P. F. Hubrecht. — Het eiland Ischia. — De Thee en hare vervalschingen, door D^r. A. C. Oudemans Jr.

** VOOR RUIM 2 CENTS PER WEEK

kan men alom Inteekenen op de **EVANGELISCHE STEMMEN TEGEN ROME**. Maandelijksche LEERREDENEN van onderscheidene Vaderl. Leerraren. Deze Leerredenen hebben vooral ten doel, om de **beginselen en leer van onze Protest. Kerk** tegen over de **beschuldigingen** en aanvallen der Roomsche Geestelijkheid te handhaven. Iederen eersten dag der maand ziet eene Leerrede het licht, voor f 1,20 per jaar. Verscheidene geachte Predikanten schenken hunne medewerking aan deze onderneming, die wegens vorm, inhoud en prijs voor het Protestantsche volk bestemd is. N°. 1 en 2 zien van den 2den Jaargang bereids het licht. De Uitgever, H. C. A. CAMPAGNE.

ONDERWIJS.

* **LANDHUISHOUDKUNDIGE ONDERWERPEN.** Leesboek voor de Hoogste Klasse eener Lagere School. Door J. H. VEENENDAAL, Onderwijzer te Herveld. Prijs 30 Centen.

Dit Werkje waarin al de deelen der Landhuishoudkunde op eene bevattelijke wijze voorgesteld zijn en hetwelk, tot meerdere bruikbaarheid, in verschillende lettersoorten gedrukt is, wordt heden uitgegeven bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF EN ZON, te Arnhem.

Bij denzelfden ziet mede het licht:

I. C. E. VAN KOETSVELD, DE KLEINE BIJBELSKE HISTORIEVRAGEN. Een Vraagboekje voor jonge Kinderen. Tweede druk. Prijs 12½ Cents.

II. NIEUW SCHOOLBOEK DER AARDRIJKSKUNDE, VOOR EERSTBEGINNENDEN. Nieuwe druk, herzien en geheel omgewerkt door Is. AN. NIJHOFF. Prijs 35 Centen.

III. K. H. L. POLITS, KORT OVERZICHT DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS, VOOR JONGELIEDEN. Naar het Hoogd. door Is. AN. NIJHOFF. Drie Stukjes. Tweede druk. Prijs f 1,10.

IV. J. VAN DER VEGT, DE WINTERAVONDEN. Een Leesboek voor de Lagere Scholen. Prijs 22½ Cent.

Het laatstgenoemde prijst zich aan door zeldzame eenvoudigheid van woorden en uitdrukkingen en is inzonderheid aan te bevelen op Scholen waar kinderen van minvermogenenden onderwezen worden.

** C. G. VAN DER POST, Uitgever der Werken van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, heeft onlangs voor haar verzonden en alom verkrijgbaar gesteld: **VERSLAGEN EN MEDEDEELINGEN.** II DL 2°. St.

VERHANDELINGEN. 1 DL 2°. St. f 1,20.

VERHANDELINGEN. 1 DL kompl. f 5,40.

LOBATTO. Mémoire sur l'intégration des équations linéaires du premier ordre aux différentielles partielles f 1,—.

W. VROLIK. Beschrijving van gebrekkigen Hersens en Schedelvorm. f 1,80.

** VOOR GYMNASIËN EN SCHOLEN.

Bij TEN BRINK & DE VRIES te Amsterdam, zijn gedrukt en alom te bekomen:

I. A. VINET, FRANSCH-CHRISTOMATIE, of Bloemlezing uit de beste Fransche Schrijvers, van Aanteekeningen voorzien en ingerigt ten gebreke van Instituten en Gymnasiën in Nederland, door A. VAN LEE. Tweede vermeerderde en verbeterde druk. Prijs f 1,80.

II. Algemeene REKENKUNDE en ALGEBRA, vrij bewerkt naar E. HEIS, door R. VAN DE WERD. 2 stukken. Prijs f 2,50.

III. Antwoorden op het 1ste en 2de stuk. f —,70.

IV. H. ALTMANN, Michiel Adriaans, de Ruiter. Een Leesboek voor de Scholen. Tweede druk. Prijs 25 Centen.

V. D^r. G. VAN WIERINGHEN BORSKI, Geschiedenis des Vaderlands. Een Leesboek in 48 Afdelingen voor de hoogste klasse der Volksscholen. Prijs 30 Centen.

VI. — God in de Natuur en in den Mensch, een Leesboek voor de lagere Scholen, gestrukt uit Gumal en Lina van K. F. LOSSIUS. Vierde druk. Prijs 30 Centen.

VII. A. A. HOLST, Schetsen en Verhalen uit de Geschiedenis van ons Vaderland. Een Leesboek voor de Scholen. Derde druk. Prijs 30 Centen.

VIII. — Beknopte Nederduitsche Spraakkunst voor de lagere Scholen. Prijs 30 Centen.

IX. J. W. L. F. IPPEL, Korte Aardrijkskundige Beschrijving van het Koninkrijk der Nederlanden, volgens de laatste bepalingen. Vierde druk, met een nauwkeurige Kaart door Veeboord. Prijs 55 Centen. Het Werkje, zoo ook de Kaart zijn afzonderlijk a 30 Cents te bekomen.

X. J. DE KEYZER, Nieuwe Nederduitsche CHRISTOMATIE, of Voorbeelden van verschillende soorten van Schrijfstijl, in Proza en Poëzy. Vijfde druk. Prijs 40 Centen.

XI. — Fabelen en Vertellingen. Een Schoolboek. Vierde druk. Prijs 30 Centen.

XII. — Vijftigtal Verhalen over het nut van de voortbrengselen der Natuur. Een Leesboek voor de Scholen. Prijs 30 Centen.

XIII. J. MARS Jz., Gods Wijsheid en Goedheid in de Scheping. Een Leesboek voor de hoogste klasse, over verschillende Natuurkundige onderwerpen. Prijs 30 Centen.

XIV. C. SCHMID, Bijbelsche Verhalen voor Kinderen. 2 stukjes. Prijs 60 Centen.

XV. — Eerste en Tweede Honderdtal Leerzame Verhalen voor Kinderen. Een Leesboek voor de Scholen. Ieder honderdtal 30 Centen.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.